1873. V. évfolyam. 111. szám. Kedd, junius 10.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Két köztársaság.

⁂ Tisza Kálmán nagy igazságot mondott akkor, midőn az udvartartási költség megszavazása alkalmával azt nyilvánitá, hogy — jobb a jó monárkhiában élni, mint a rosz köztársaságban.

A szegény francziák tudnának erről legtöbbet beszélni.

Isten s ember látta már, hogy a franczia nép tulnyomó többsége a köztársaság zászlója alá állott. S mindennek daczára egyes nagyravágyók elég vakmerők voltak önhiuságuk kielégitése végett a közvéleménynyel szembeszállani.

A köztársaság ellenei Mac-Mahonban találtak pártfogóra. Ez az ember vállalkozott ama szerepre, hogy saját nemzetének árulójává legyen.

Igen. MacMahon a honárulás nagy bünébe esett. — Őt ugyanis a franczia köztársaság elnöki székére hivták meg; hatalmában állott azt el, vagy el nem fogadni. Elfogadta. És most a köztársaság által neki adott hatalmat a köztársaság ellen használja fel. Minden tette, minden lépése oda mutat, hogy az egész Európa által gyülölt Bonaparté kezére játsza az államhatalmat.

Napoleon trónkövetelő herczeget — egy előbbi határozat ellenére, — bebocsátá a köztársaságba, honnan oly méltán számüzetett. A bonapartisták most már nyiltan üléseznek, korteskednek, azon köztársaság ellen, melynek feje Mac-Mahon.

Mondja aztán valaki, hogy nem egyenlő bün-e a honárulással annak megtürése, hogy a haza ellenei a hazában szabadon müködhessenek?

Képzelhetni, hogy mily élet lehet ott, hol ily államfő uralkodik?

A franczia föld szomszédságában a köztársaságra már jobb idők járnak; Spanyolország helyén biztositottnak látszik a spanyol köztársaság. — Tegnapelőtt már — mint táviratilag jeleztük — a spanyol nemzetgyülés 210 szavazattal 2 ellenében elfogadta a föderalis köztársaságot.

Mig a franczia köztársaságot már biztosnak hivők, addig remegnünk kellett a spanyol köztársaság életéért.

S ime Mac-Mahon megszégyenité a szabadelvü világot. Ő megmutatta, hogy képes ott is teremteni monarkhiát, ahol az egész nép köztársasági érzelmü. Ellenben a spanyol kormány azzal tüntette ki magát, hogy azon a földön, ahol a trónkövetelők gyommódra teremtek, képes volt felállitani a — köztársaságot.

Páris kormányzója már a szabad sajtó ellen is felemelte szavát, s még a külföldről oda menő lapok ellen is rendszabályokat léptetett életbe. A madridi kormány pedig nem kimél semmi áldozatot és fáradságot a szabadság virágzásra emelése érdekében.

Ez az a két köztársaság, melynek élete kiváló tanulmányul szolgálhat az emberiségnek.

Francziaország sorsától mentsen meg az ég minden államot. A spanyol köztársaság jelen képe pedig legyen példánykép az életre hivatott nemzetek előtt, hogy tanuljanak onnan lelkesedést, összetartást.

A spanyol köztársaság élete nyiltan hirdeti most, hogy az egyetértés csodákat mivel.

A franczia nép sorsa pedig élő utmutatás arra nézve, miként lehet egy nemzet — öngyilkossá?

Vajha Európa népei méltó tanuságot vennének e — két köztársaság történetéből!

— **A képviselőház** osztályai a pesti vakok intézetéről szóló tjavaslatot tárgyalják, több osztály már elfogadá.

— **A hivatalos lap** vasárnapi számának egy bécsi távirata szerint „Gróf Berg orosz tábornagy a 70. számu gyalogezred tulajdonosává neveztetett ki." Mielőtt a kinevezéshez szólnánk, röviden bemutatjuk ezt a Berget olvasóinknak. Született Kielben. 63-ban Lengyelország helytartója volt s legin kább ő oka az akkor kitört lengyel forradalomnak. Nevezetes arról is, hogy mikor a forradalom elnyomatott s a lengyel nők gyászruhát öltöttek, ezeket katonáival megverette. Van még azonkivül elég oly tette, melyet arczpirulás nélkül nem emlithetnénk. S ennek az embernek ajándékoztak egy magyar ezredet! Az oroszok iránt különben nagy előszeretettel viseltetnek Bécsben. II. Sándor orosz czár is a 2. számu gy. ezred tulajdonosává neveztetett ki. Régebben két orosz herczeg is kapott a közös hadseregből két magyar ezredet. Szép is az a — hála! Csakhogy akkor miért is erőszakolnak minket is arra, hogy — vessünk fátyolt a multakra?!

— **A magyar horvát bizottság** tegnap közös gyülést tartott. Mondják, hogy a horvátoknak Horvátország czimere és elnevezésének megváltoztatása, a bánnak ellenjegyzés nélkül kineveztetésére vonatkozó kivánatai feltétlenül teljesithetetleneknek jelentetnek ki.

— **A főispánokat** már a jobboldalról is kezdik ostromolni — tétlenségökért. Az „Ung. Lloyd" és „Reform" utóbbi czikkökben nincsenek megelégedve azokkal, a Reform még azt is szemökre veti, hogy a törvényt sem tudják megtartani. Maguk mondják.

— **Fogarasvidéken** több tisztviselő fegyelmi vizsgálat alá vonatott izgatás vádja miatt.

— **A lebegő államadósság állása** jun. 3-án. Rész. hitelutalványok: 33.354.582 frt. Államjegyek: 378,644.756 forint. Összesen 411,999.338 ft. A r. hitelutalványok összege tehát a mult hóhoz aránylag 209.300 fttal kevesebbet tesz. Az államjegyek 6 fttal nőttek és igy a lebegő államadósság csakis 6 (mond: hat) o. é. fttal emelkedett.

— **A Bécsben tanuló** szláv nemzetiségü diákok az orosz czárnak ott tartózkodása alkalmából üdvözlő jegyzéket intéztek hozzá. Még megérjük, hogy a 2 éves szláv honfiacskák is beszolnak a dolgok politikai folyamába.

A debreczeni kollégium az ujjáalakulás küszöbén.

II.

A legolcsóbb és egyszerübb az, hogy alapittassék 400 forintos ösztöndij, vagy épen 500 forintos, 3 vagy 4, s ez adassék 3 éven át tanárjelölteinknek, hogy annak regélyével Budapesten vagy Kolozsvártt hallgassák végig a tanárképezdei tanfolyamot s szerezzenek ott tanári oklevelet. Ilyenek közül választassanak ezután tanáraink; ezenkivül a debreczeni tanodába elválasztott egyént még legalább félévre kikel lene küldeni külföldi akadémiákra.

A másik uton, ideiglenesen, ugy segithetni a bajon, ha 8 tanfolyam nyittatnék latin, görög, magyar, német nyelvből, történelem, földrajz, mértan és természettanból, hetenként 2—3 tanórán, mindenik előadó tanár kapván tiszteletdijjul ez egy pár tanóráért évenként 250 frt. Ezen felsőbb modorban, tanár jelöltek számára előadandó tanágak kezelésére a meglevő szaktanárok hivassanak fel. Emellett a jelenleg is müködő 3 tanár, a kik a bölcsészetet, neveléstant, angol és franczia nyelvet adják elő az akadémiában, szinte alkalmazandók. Ekép lehetne szervezni évenként százezer forintnyi költséggel saját tanár jelölteink számára ideiglenes képezdét. Ezen tanok hallgatása után tennének aztán képesitő vizsgát s nyernének ezen alapon oklevelet leendő tanáraink.

Mind az előbbi, mind az utóbbi mód csak kisegitő leend jobb hijával.

Több kerület anyagi és szellemi tömörülése nélkül a bölcsészeti tanszak felállitásáról nemis álmodhatunk. Ez esetben nincs mást mit tenni, mint a bölcsészeti — hittani szakot egybe olvasztani s a hittanhallgatók számára a létező erőkből nyitni meg a legnélkülözhetlenebb tanfolyamokat.

A magyar protestantismus szellemi és anyagi erejét szétszórta; öt reformatus kollégium s körülbelől négy evangélikus főtanoda, mint 9 gyupont világolt eddig külön-külön ponton, mig a római katholikusok egy egyetemben egyesültek. Ha e 9 tanodai központ kettővé tudna össze tömörülni, két protestans egyetemet lehetne létesiteni. Ezt, ha kivihetné a két testvéregyház zsinata, egyik legszebb dicsősége lehetne századunknak a mi történetünkben. Ha ilyféle nem történik, szétforgácsolt erőkkel hanyatlás szomoru vége vár reánk. Igy megmenthető volna a magyar prot. tanügy virágzása. Itt van az idő, hogy előtájékozásul mind a két hitvallásu superintendensek és főgondnokok tartsanak értekezletet a tanügy terén az egyesités magasztos és szép jövőt táró eszméje érlelésére. A vasuti közlekedések korában a kerületek távolsága jelentéktelenné lett. Életbe vágóbb és termőbb eszme lett volna ilyféle unio által rokonitani a két testvér felekezet szenvedésekben gazdag ágazatait, mint a mit a protestáns egylet erőködik megvalósitani; ez egylet ugyanis egy oldal-vágással a dogmák gyujtó üszkét dobta be vajudó egyházunk békés keblébe; ez nem unióra, de separatio, disruptio és exodusra vezeti a komoly és hü lelkeket. Most távolitni kellene minden olyan kérdést, ami szakadásba taszithat. Két protestans egyetem alkotása oly eszme, melyért hivő és hitközönyös orthodox és liberalis egyképen hevülhet. —

Visszatérve debreczeni kollégiumunkra, széljunk pár szót ennek megujitásáról belülről. Itt reformálni kell a belsőt. Semmi nem gátol abban, hogy a most meglevő akadémiai tanfolyamokban már a jövő évben életbe léptettessék a tanszabadság. Jövő évtől kezdve már minden felsőbb tanuló, az érettségi vizsgán felyül láttassék leczke-könyvvel (index), ezzel igazolván a tetszés szerint választandó tudományok hallgatását. A tanár se legyen szoritva, hogy kisebb tantárgyait, melyek például csak 3—4 tanórát kivánnak hetenkint, minden évben adja elő, hanem két évben egyszer, hogy neki is több ideje legyen a buvárlatra.

Az ugynevezett „beti censurákat" be kell tiltani; elég ha mindenik tanár félévenként kétszer tart colloquiumot, ekkor is csak az önként ajánlkozók kérdessenek, s természetesen a jótéteményt igénylők önként jelentkezendenek, különben a jótéteményben részesülés fokozatába be nem juthatnának, hol a jobb szorgalomé az elsőség. — A leczkemulasztásokért való nyilvános idézések eltörlendők, ezek helyett egyszerüleg az mondassék ki, hogy a ki két honapi időköz alatt okadatolt mentség nélkül 3 izben nem találtatik a tanár előadási óráján, mikor a tanár névsort olvas, az oly tanuló, abból a tantárgyból abban a félévben szigorlatot nem tehet. Igy aztán, méltán sujtatik s csak abból, a mely tantárgyat nem hallgatott. Most meglehet, hogy csak egy tantárgy hallgatását mellőzve, a többi tantárgyra pontosan eljárt, s mégis minden tantárgytól elüttetik az elutasitás következtében. Ez utóbbi esetben fordulhat elő igaztalanság, az ujolag ajánlt mód szerint pedig nem. —

A nyilvános megbélyegzést kerülni kell s kivált ifjaknál, mert a megjavulás mindig reméihető. E végből a most szokásos szombati idézés, mely szerint a vétkek czime is kiiratik s a legkisebb elemi tanuló is olvashatja a nagyobb diák causáját, tehát olyanok is, kikre nem tartozik, — megváltoztatandó. Jelöltessék ki 2 tanterem, abban függesztessenek ki a megidézettek, és pedig csak neveik, az ügy czimét a tanodai egyik tisztviselőnél, és az altörvényszéken ők mint illetékesek meg fogják hallani. A becsületérzés és fedezendő szemérem igy védve lesz. Szóval, oda kell terelni a dolgot, hogy valamint a gymnasiumi és képezdei tanulók idézéséről és vétek cziméről más szaku tanulók nem értesülnek, felsőbb tanulók kihágásainak lajstromát se olvassák az alsóbbak s azok, kikre nem tartozik épenséggel. — Ez is halaszthatlanul megigazitandó.

A nyári félév záró nyilvános vizsgáknak akadémiában, egyetemben helye nincs, azok elvetendők, mint ókori maradványok és üres czifraságok. Szakavatott felügyelők jelenjenek meg a szigorlatokon, de ott is mint hallgatók figyeljék meg, miből és mint tesz szigorlatot az épen akkor jelentkezett tanuló, milyen készültsége van az ifjunak. A tanárt pedig előadásából, tankönyvéből itéljék meg. Sem tanár, sem tanitó, sem a felügyelőség döntő és komoly sulyt eddig sem adott az akademiai nyilvános vizsgáknak, — miért hát tovább is türni azt, a mi jelentéktelen, de az egyetemi szinvonalnak tagadója?

Oly püspök áll most a superintendentia élén, a kinek szive hőn dobog a főiskola magasbra emelése, és virágoztatásáért. Mint egy ujkori Budai Ézsaiás és primus motor szelleme egészsulyával hassonoda, hogy ujra szerveztessék ez ősi szép tanintézet. Menjen elől vezérül, s hiszszük, a tanárkar és tanulóság követendi a fenlengő lobogót. Minél nehezebbek az idők, annál nagyobb felelősség nyugszik a hadvezérea.

Bármi legyen sorsa szeretett főtanodánknak, egy bizonyos: ha erős protestans puritan jellemet, evangeliumi rendületlen hitet és vallásosságot, s komoly tudományosságot nem lehel és ad a növendékekbe, feladatának nem felelend meg. Szépen mondá Luthardt Ernő tanár Lipcsében, „mi nemcsak a müveltség, de a vallás fiai is vagyunk. Müveltség, nevelés, emberiség, mi mind akarjuk ezt; de az a kérdés, vajon istennel, vagy isten nélküle? A biztos jövő csak istennel és istentől várható." Különösen a kor kulcsa, a jövendő iránytüje ránk nézve a hittanszaki ágazatban fekszik. Tudományt adhatnak országos egyetemek is, jó orvost, jó jogászt, mérnököt stb. képezhetnek a hazai fő szaktanodák, de magyar protestans lelkészeket, kik élni és halni készek és képesek legyenek az isten anyaszentegyházáért s a Krisztusért, ilyeneket csak a prot. kollégiumok nevelhetnek. Az oly prot. főiskola, hol nem buzgó apostolok, hanem nádszál kint ingadozó egyének, közönyös vagy épen hitetlen nemzedékek nevekednek, — önnön sirját ássa. A tudomány hatalom, ezt mindenki tudja és hangoztatja, — de azt se felejtsük el, mit még régebben tudtunk, hogy a hit is hatalom, s erről mondja a szent lélek, hogy a hegyeket is kimozditja helyeikből. A hit teremtette őseinkben a buzgóságot, hogy ily kollégiumokat, világosságerődöket alapitottak; — s bizonyára, ha a jelen és jövő prot. nemzedék nem tudja fentartani kellőleg a már meglevőt, oka abban lesz, mert hiányzik a buzgóságszülő hit. — Hogy a hit ma is teremthet uj kollégiumokat, arról tudnánk több példát idézni az ujabb időből, de természetesen oly nemzet kebléből, hol még nem szégyen mélyen vallásosnak és Krisztustisztelőnek lenni. A ki hisz, annak áldozatkészsége kifogyhatatlan. —l—*)

*) Ajánljuk e szép érdekeltséggel s megfelelő szakavatottsággal irott czikket az illetők, különösen Révész Bálint, a kitünő tehetségekkel megáldott püspök figyelmébe, kire ama feladat vár, hogy a tudomány belső palotáját épitse fel! Szerk.

— **Kossuth sziklaja.** Ott, hol a Pokriva regényes tetői a kárpáti hegyek magas csucsai val farkasszemet néznek, nem messze Mátyás kutjától és közel a „Csermely" forrásaihoz áll egy fehér szikla, melynek mélyében stalaktit barlang van — irja a „Haladás". — E sziklá oz zarándokolt e napokban két ember. Egy szép arczu ifju és egy ősz fürtü férfiu — régi katona — talán honvéd? Hosszu, fárasztó gyalogolás után elértek a sziklához, mely mintegy fehér márványgula emelkedik ki a fensik sziklatalajából. Az ifju felmászott a tetőre és nagy buzgósággal keresett valamit a szikla kőhomlokán. Nem sokára leverten tért vissza. „Az irásnak nyoma sincs, atyám! pedig oly mélyen véstem be aczél vésőmmel e szavakat: „Az Isten második fiának". „„Az arczátlan idő mindent leront, fiam! nem kimél az — senkit. De lásd! minek is vésted oda azt, mit széles e hazában minden igaz magyar vall. Vésd e feliratot szivedbe és hol egy szegény magyart találsz, ki elég tudatlan, hogy ezt nem tudja, szánakozzál rajta s mond el neki Márius történetét, ki sirva ült Karthágó romjain." Igy szólt az ősz és a lenyugvó nap bearanyozta az öregnek fehér fürteit. Önkéntelen tanuja voltam e jelenetnek, mely mélyen meghatotta lelkemet. „Az Isten második fia". Igen! az, ki ily eltörülhetetlen benyomást gyakorol egy férfi lelkére, az több mint más ember, az második fia az egek urának!

A bécsi közkiállitásról.

═.) Szombaton 24.541 ember látogatta meg a közkiállitást. Nagy számmal volt képviselve ezek közt a tanuló ifjuság, kik a legjelentéktelenebbnek látszó kiállitmányokat is különös figyelemben részesitették. Legtöbben a müvészeti csarnokokat tekintették meg, bár a téren levő mulatóhelyek sem voltak látogatatlanok — — —

A kiállitásnak nem kevés érdekességet kölcsönöznek a zenészeti előadások. — Igy Strauss társasága naponkint tart előadásokat, bár Strauss ritkán vezeti maga az előadásokat. Az iparpalotában Willmers, hires zongorázó mutatja be müvészetét s naponkint másmás osztályban játszik. Képzelhető, hogy mindig telt háza van.

— A lókiállitás szeptemberben nyilik meg s nemcsak tenyészlovak, hanem vadász, kocsi s lovaglásra való lovak sőt ponney-k is állittatnak ki. Legtanácsosabb lesz könnyü vadászlovakat küldeni föl, mert ez időtájt nagy árban kerestetnek ezek.

— Két kinai kelt mostanában nagy figyelmet maga iránt. A „mennyei birodalom" fiai ugy látszik nagyon érzékenyek a suszterinasok bántalmazásai iránt s az egyik már le is vágatta czofját fejéről, hogy ne keltsen oly nagy figyelmet.

— **Bartakovics érsek végrendelete** előttünk fekszik. Midőn ezt közöljük, nem mulaszthatjuk el felemliteni, hogy e hagyományok csaknem egészen katholikus czélra adattak, holott oly hazafias főpaptól megvárhatók joggal, hogy ne csak felekezete, hanem nemzete érdekéről is megemlékezzék. Ime a hagyományok: az alsó-elefánti kápolnára Nyitramegyében, melyben teste nyugszik, a már életében tett alapitványon fölül hagyott 2000 frtot; b) a nagyszombati káptalannak 2000; c) az egri m. tanitók nyugdijintézetének 2000; d) az egri tanitóképezdének 2000; e) az egri lyceum jogtani osztálynak 2000; f) az egri érseki fiunöveldének 2000; g) az egri angolkisasszonyok leánynevelédéjének 5000: h) az egri főegyháznak 2000; i) az irgalmas barátok egri házának 2000: k) az irgalmas nők egri betegápoldájának 2000; l) jó könyvek terjesztésére Pyrker érsek és Pál kanonok által kezdeményezett alapnak Egerben 2000; m) az érseki lyceumi könyvtárnak, melyet életében ezrekre menő könyvdarabbal gazdagitott, 2000; n) az egri érseki megyei káplánok segélésére alapitványul 6000; o) a szegény tanitók részére alapitványul 10,000; p) az egri megyében felállitandó leánynöveldékre, melyekben nagy a hiány, 40,000; q) Bartakovics családbeli tanuló ifjaknak ösztöndijul 10,000; r) rokonainak 100,000; s) minden egri megyebeli zárdának egyenkint 100 frtot, urbéri és államkötelezvényekben. Intézkedett azon felül udvari papjai, cselédei, uradalmi tisztjei stb. javára is. Az ezen hagyományok kielégitése után még felmaradandó összes vagyonát, mely valósziuüleg jelentékeny lesz, az egri érseki megyének templom és iskola szükségletekre, főleg Borsod és Sza-

---

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVELTSÉG.

Regény négy kötetben.

Irta Schwartz Mária Zsófia.

Második rész.

(Folytatás.)

— Egy polgári származásu, folytatá a gróf, egy magas születésü leánynyal való házasságot épen oly lehetetlennek tart, mint egy müveletlen nővel valót. Ő nem akar az utóbbihoz leszállani, és nem akar az előbbihez fel emeltetni. A müveltség saját szerzemény, a miről csak önmagamnak kell felelni; a magas születés pedig szent örökség, melyért az egész nemzetnek felelős vagyok.

— Azért mert én Bergquist vagyok, ép oly nemes lehetek, söt sokkal nemesebb is, mint a kit K—strjenének hivnak, de ez utóbbi név történelmi, az előbbi nem.

Ezt foglalja magában a nemesség fogalma, és magasabbra törekvésre való igénye. Én nem csak önmagamnak tartozom azzal, hogy ennek tiszteletét fentartsam, de köteles vagyok magamat érdemessé tenni, hogy azt viselhessem.

— Ez igen szépen hangzik, hanem ezek csak üres szavak, mert leányom az által, hogy egy polgárhoz megy nőül, még nem tette magát szüleire érdemetlenné.

— Nem érdemetlenné, hanem elfeledkezett azon eszmék iránti tiszteletről, melyet a kisasszony nevezet magában foglal, és melyek azon kötelmet ruházzák reá, hogy ugyanazon eszmékben nevelt férfihoz menvén férjhez, azoknak fentartására hasson.

— Csak nem akarod azt állitani, hogy a mi svéd nemességünk képviseli a nemzet szellemi kifejlődését?

— Sajnálatra méltó, hogy nem, ha igen szigoruan vesszük, de vannak közte családok, melyek azt teszik. Ezt állitom, és nagyon rosz volna, ha másként lenne.

— Felek, hogy ily család nagyon kevés van, mondá az őrnagy, és hogy olyan, ki családfáját a polgári beolvadástól megőrizte, még kevesebb. Látjuk naponkint, hogy elszegényedett grófok gazdag polgár leányokkal kelnek egybe.

— Fájdalom, nagyon igaz, hogy szegény nemes emberek nemességükkel uzsoráskodnak oly formán, miszerint ily összeköttetések által gazdagságot szereznek. De épenséggel egy ily szép eszmének lealacsonyitása hatott leverőleg a nemességre, és gőgöt idézett elő büszkeség helyett, és a nevek tisztelete és becsülése helyett elbizakodottságot; ez bizonyitja legjobban a viszás házasság rombolását. — Mindjárt átlátjuk ezt, ha U. grófot, ki tönkre jutott, vesszük például, a ki a helyett hogy idején katonai szolgálatba lépve, lételt szerzett volna magának, egy Pehrson nevü gazdag nagy kereskedő leányát vette el.

— Pehrson leányasszony, folytatá a gróf, ki mint gazdag, de nem mint nemes leány neveltetett, hallotta atyjától, hogy a pénz azon büvszer, mely ez életben mindenhez utat csinál. Nem is ért máshoz, mint mindent a szerint itélni meg. Most grófné lett. Ő nem született e finom czimre és nem is tudja ennek jelentését felfogni. Azt hiszi, hogy ehez csak szemtelen gőg szükséges. Sok volna tőle azt kivánni, miszerint megértse, mily nagy felelősséget vett át. A czimet pénzével vette meg és használja azt, s vissza él vele szeszélye szerint. Gazdagsága egy gróf nejévé tette. Felfuvalkodhatik a mennyire tetszik, és nem fogja fel, hogy gőg annál kevésbbé illik, mennél magasabban állunk a társadalomban. Saját felfogása szerint neveli gyermekeit is, gőg van a büszkeség helyett, s igy származnak e nemes fiuk, kik szégyenfoltjai a nemességnek.

— És igy ki fog halni ez az egészen elévült intézmény, mondá X. báró; azonban nem szabad azt hinned, mintha a nemességnek ezen hibái és bünei egyedül az üzleti házasságokból származnának, hanem meg kell adnunk mindnyájunknak, miszerint ezek nagy részben a nemesség kiváltságát szülték. Ha egy maroknyi ember birja az ország földbirtokának legnagyobb részét, ennek a következése visszaélés, elnyomás, bün és vétek lesz. Nemes vagy polgár, mindnyájan emberek vagyunk, és könyen uralkodnak rajtunk gonosz vágyaink. A hatalom és szerencse az egész társadalmat elerkölcstelenitette és megrontotta, ugy, hogy el lehet mondani: az aristokratia készülőben van utolsó leheletét tenni meg.

Ha ez ugy lenne, mondá komolyan a gróf, mit mondasz, mi lenne ebből a nyereség?

— Az, hogy a nemesség hatalmát átvenné a most mindenütt felülkerekedő pénzaristokratia. Lehetőnek képzelsz te bármi tökéletesedést a nyereményvágy mindent megemésztő szenvedélyei között? — Hihető az, hogy az érdem jobban elismertetik, a nép boldogabb lesz a pénz hatalma, mint a nemesség gyámsága alatt? Én félek, hogy a jobbat roszabbal cserélik fel. A forradalmak, melyek a pénz hatalma ellen kitörendnek, ép oly véresek, ha nem véresebbek leszuek, mint azok, melyek a születés ellen dühöngnek. A nemes ember jelszava a becsület volt. Mindent pártolt, a mit ez előmozditott. A nemesség oltalma alatt virultak fel a müvészetek és tudományok. — A kereskedő jelszava — nyereség. — Muzeuma a tőzsde, tudománya a főkönyv, irodalma a váltó.

— De a nemes ember becsülete pénz nélkül kevés. Ó kedves Harthon, virágzó korunkban mi is oly pénzemberek voltunk, mint most a kereskedő. A nemes ember sajtólta a parasztot, hogy a lehető legnagyobb nyereséget vonja ki a földből, melyet müvelt, s melynek jövedelmét a földesur kicsapongások, játék és pazar fényüzés közt tékozolta el.

— Csak nem akarod táu a kereskedői gőgöt védni? tört ki a gróf.

— Én semmi nemü gőgöt sem védelmezek; csakhogy nekem ugy tetszik, miszerint a kereskedőnek épen annyi joga van büszkének lenni pénzére, melyet munkája által érdemelt meg, mint a nemes embernek a tiszteletre, melyet nem önmaga szerzett. Most azonban legokosabbat teszünk, ha megkérjük Friggát, hogy énekeljen, különben nagyon elmélyedünk oly vitába, mely a nőket nem érdekelheti.

(Folyt. következik.)

bolcs megyében, — képeit és érmeit az érseki lyceum általa fellállitott kép- és régiség muzeumának, könyveit pedig ugyancsak intézett könyvtárának hagyta. Ugyancsak Egerből tudósitanak, — hogy az ottani főkáptalan f. hó 3 án általános káptalani helyettesül Lévay Sándor nagyprépost urat, és abderi fölszentelt püspökőt egyhangulag szavazattal választotta meg. Buzgóbb, tevékenyebb, szolgálat és áldozatkészebb, s hozzá téve érdemesebb és a kormányzati ügyekben jártasab férfiut nem is választhatott volna.

— **A nagy-kun-turkevei** kaszinó f. hó 7-ik napján saját könyvtára javára zártkörü táncz vigalmat rendezett s a megjelent hölgykoszoru legszebb virágai voltak: Hajdu Ilonka, Kenéz Ida, Kenéz Málvin, Kenéz Gizella, Nánási Ottilia, Nánási Emma, Frankó Laura, és a vidék egyik legjobb tánczosnője Kerek Vilma kisasszonyok, kik mindnyájan egy-egy rózsakoronát érdemelnek. A szerény körü, de igen kedélyes vigalom éjfél után két óráig tartott, a bonnan a résztvevők a legkedvesebb emlékeket vitték magokkal. L. P.

— **Az idei termés** a miniszteriumhoz beérkezett hivatalos statistikai adatok szerint középszerünek mutatkozik.

UJDONSAGOK.

* **Közvizsgák a főiskolában.** A reformátusok debreczeni főiskolájában a jelen iskolai év végén következő napokon fognak a közvizsgák végbe menni: jul. 20 s 21-én az akadémiában, jul. 22-én a tanitóképezdében délelőtt, ugyanazon napon delután az énekből, rajzból testgyakorlatból; jul. 23 s 24 ikén a gymnáziumban, jul. 27-én a reáliskolában egész napon.

* **A nőegylet** választmányi tagjai szivesek voltak a kalocsai nőegylet által küldött sorsjegyeket elárusitani. A kihuzott számok hozzám már meg is érkeztek. Azonban a terjedelem miatt és néhány számért nem volna érdemes azokat kinyomatni. De a nyerő számok és a nyereménytárgyak jegyzéke nálam megtekinthető, melyet ezennel ajánljuk az illetők becses figyelmébe. Tisztelettel Debreczenben, 1873. jun. 10. Gr. Bethlen-Miké Róza, nőegyleti elnök.

* **Őszinte részvéttel** közöljük a következő gyászjelentést. Réder Gyula, Eulenfeldi Kauba Mária. Reder Irma és Eulenfeldi Kauba Paulina, férjével Szepessy Kálmánnal együtt, megszomorodott szivvel jelentik, felejthetetlen édes anyjok, illetőleg nagyanyjok Rippers-ródi Réder Mária szül. Szacik asszonyuk, folyó évi junius hó 9-kén reggeli 2 órakor, életének 69 dik évében, végelgyengülésben történt csendes kimultát. A megboldogult tetemei folyó évi junius hó 10-kén d. u. 3 órakor, a róm. kath. szertartás szerint a nagy-váradutczai 2204. sz. a. lakásán fognak beszenteltetni, honnan a budai családi sirboltba lészen elszállitandó. Mely végtisztelettételre a megboldogult rokonai, barátai, barátnői s örmerősei tisztelettel meghivatnak. Debrecsen 1873. junius 9. Béke lebegjen porai felett!

* **Erettségi vizsgák** a helyi ref. főiskolában az irásbeliekből julius 17, 18, és 19 ikén, szóbeliek 25, 26, 29 és 30 ikán lesznek.

* **Hymen.** A kir. törvényszék egyik legszorgalmatosabb hivatalnoka Simonffy Antal debreczeni kir. aljárásbiró, városunk egyik legszebb és legmüveltebb lelkü hölgyével Sárváry Izabella urhölgygyel, Sárváry Ferencz kir. törvényszéki elnök kedves leányával f. jun. 18 án, azaz szerdán fogja esküvőjét a debreczeni nagytemplomban megtartani. Szerencsét és áldást kivánunk a szent frigyre!

* **Nyilt köszönet.** A főisk. tüzoltóegylet kiszitendő diszlobogójára ujabban adakoztak: Jobsz Edéné urhölgy 2 ft. o. é. Biró Károlyné urhölgy 2 ft. o. é. Kiss Albert ur 1 ft. o. é. Debreczenben, 1873 jul. 6. Zsigmond Ferencz h. elnök.

* **A vasárnapi díszlövészet** alkalmával 1301 lövés történt. Legjobb mély lövésre az első díj, három arany, nyerte Herglocz Antal, második dij. 2 arany nyerte Eisman József, harmadik dij, 1 arany, nyerte Halmagyi, negyedik dij, 1 tábla szappan, nyerte Pájer József. A legtöbb körre 20 lövés közül első dij 3 arany, nyerte 15½ körre Veres László, második 1 csikóbőrös kulacs nyerte 15 körre Gyürki Sándor, harmadik 1 arany, nyerte 14⅓ körre Pajer József, negyedik 2 darab 2 frtos tallér, 14 körre Herglocz Antal.

* **Tüzoltó ifjuságunk** majálisára, illetőleg juniáliására, mely jövő szombaton lesz, a városon is nagyban folynak az előkészületek. Szépeinknek diszes koszoruja fog itt összecsoportosulni; az ily vigalmakról egyébiránt a jó mulatás elmaradhatlan.

* **A városi közgyülés** által egy tanitó részére a bécsi közkiállitás megtekinthetése czéljából felajánlott 100 ft összeget a tanács Tóth Lajos, a külvárosi ref. egyházi óvoda vezetőjének adta.

* **Öngyilkosság.** Szilágyi András nap számos, ki régóta torokfájásban szenved, e miatti bujában ma reggel 3 órakor a hatvanutczai külváros 3312. számu házánál agyonlőtte magát. Életkorára nézve mintegy 30—35 éves lehetett.

* **Jogi magán vizsgák** főiskolánkban a jövő julius hó 22, 23, 24 ik napjain fognak tartatni.

* **Gyászjelentés** küldetett be ma hozzánk, melyet legmélyebb részvétünk őszinte kifejezésével közlünk: Néh. Baranyi László pol gártársunk s volt egyházi tisztviselőnek angyal szeliségü özvegyét, szül. Zonnovics Julia asszonyt — 7 havi betegeskedése után — vigasztalhatlan leánya Eugénia, özv. Fekete Gáborné ápoló karjaiból f. hó 9-kén reggeli 6—7 óra között, élte 72 ik évében ragadta ki a kérlelhetlen halál. A megboldogultnak földi részei, jun. 11-én d. u. 3 órakor a kis templomban tartandó istenitisztelet után fognak az örök nyugalomnak átadatni; mely gyászos alkalomra az elhunytnak rokonait, barátait, ismerőseit Fekete Gáborné asszony mély bánatba merült szivvel, s teljes tisztelettel meghivja. Áldás és béke lebegjen porai felett!

* **Lövészeti dijakra ujabban adakoztak:** T. cz. Török Páné, egy arany, özv. Nagy-kállói Kállay Lőrincsné egy arany, Balogh Imréné 1 darab 2 frtos tallért, özv. Berzsek Józsefné 1 darab 2 frtos tallért. Mayer Ferencz 1. lövészmester.

* **Az északkeleti vasut** igazgatóságának a ref. főiskolai tanárkar köszönő iratot küldött, a miért ez a helybeli tanulóknak a vasuton az utazás féldiját elengedé.

* **A debreczeni tornaegylet** folyó év és hó 7-én választmányi ülést tartván, a f. év junius 29-én tartandó, tánczmulatsággal összekötött tornaünnepély rendezése tárgyában kiküldött bizottság jelentésének meghallgatása, illetőleg tárgyalása végett, az ezen bizottság által kidolgozott tervjavaslat némi módositásokkal elfogadtatott, s foganatositására az intézkedések megtétettek. A tornaünnepély az idén is a népkertben fog megtartatni a fent kitett napon. Kezdete d. u. 4 tánez kezdete esti 7 órára határoztatott. Bővebb tudomást a közönség a nem sokára szétküldendő meghivókból szerzend.

* **Városi hatóságunk** már felküldé a kormányhoz ama kérvényt, melyben nálunk kereskedelmi iskola felállitását kéri. Reméljük, hogy e kérelem meg fog hallgattatni.

* **Nemes város.** A mint tudjuk, hivatalos iratokban még most is oda teszik olykor a város mellé e szót: „nemes.“ Ennek pedig ma már épen semmi értelme nincs. A nemességi czimek a mai felvilágosodott kor értelme szerint ugy is semmiseknek tekintendők. Ideje volna már Debreczenben is az ily czafrangok használatáról leszokni.

* **Hat kulcs** találtatott a napokban a piaczon; tulajdonosa átveheti Jenei István alkapitánytól.

* **A kit a nemezis utólért.** Egy évvel ezelőtt budapesti lakos volt csapótuczában lakó S . . . . Z-uzsánna, s kiadandó lévén egy szobája, azt Miklós Sándor nevü kovács segéd s szabadságolt honvédnek adta bérbe. Ez azonban mindjárt az első éjjel feltörte gazdánéja ládáját, abból 5 arany gyürüt, több ezüst pénzt stb. elrabolt, s megszökött. A kirabolt asszony rögtön a kapitánysághoz sietett s feljelentette az esetet; de a tolvajt nem sikerült kézre keriteni. Tegnap reggel azonban maga S. Zsuzsánnna felismerte s azonnal elfogták. Találtak nála 2 tárczát 5 ft 50 kr tartalommal. A börtönben várja büntetését.

* **Kártyabarlangot** fedeztek fel ismét csapótuczán. Azt hiszszük, hogy a játékosok érdemök szerint lakolnak.

* **Istenkaromlásért** büntettek ujabban több egyént. Nem a legjobb jele ez népünk erkölcsiségének.

ORSZÁGGYÜLÉS

— jun. 7. —

Elnök: Perczel Béla.

Elnök bemutatja Bereghmegye kérvényét II. Rákóczy Ferencz hamvainak a haza határai közé leendő behozatala iránt. A kérvényi bizottsághoz utasittatik.

Wächter Frigyes bemutatja a nemzeti zenede kérvényét.

Szilády Áron a budai pénzügyi igazgatóság alá tartozó sóhivatali szolgák együttes kérvényét nyujtja be, melyben kérik, hogy a járásbiróságoknál alkalmazott hivatalszolgákkal egyenlő fizetésben részesittessenek.

Horn Ede bemutatja Jurkod község kérvényét, melyben a már megkezdett Vágátmetszése s szabályozására megkivántató összegnek kiutalványozását és a töltések rendszerének foganatba vételét kérik.

Szlávy József miniszterelnök: Van szerencsém a telepitvényekről szóló, ő felsége által legkegyelmesebben szentesitett törvényt bemutatni és kérem annak kihirdetését.

A kihirdetett törvény hasonló kihirdetés végett a főrendiházzal szokott módon közöltetni fog.

Szilágyi Dezső, bemutatja a határőrvidék rendezésére vonatkozó törvényjavaslatokat jelesen a bánság, határőrvidék és a titeli zászlóalj polgáro itásának törvénybe iktatásáról, a házközösség rendezése tárgyában kibocsátott kir. rendelet törvénybe iktatását tárgyazó, a magyar korona országainak közös törvényhozása alá tartozó viszonyoknak a polgárositott határőrvidéki részekben való rendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

E javaslatok, Péchy Tamás és Miletics felszólalása után a jövő szerdai ülés napirendjére tüzetnek.

Pulszky, a közp. bizottság előadója a magyar leszámitoló és kereskedelmi bank felállitásáról szóló tvjavaslatot, illetőleg a felső ház által eszközlött változtatásokat nyujtja be.

Molnár Antal, az osztálynak előadójából alakult köp. biz. nevében előterjeszti a közp. biz. jelentését a országgyülési képviselők napidijaira vonatkozólag előterjesztett tvjavaslat tárgyában. Az ülés ezután véget ér.

Délutáni posta.

— Bécs, junius 9. Pokorny, a hitelegylet sikkasztója ma önként jelentette magát a hatóságnál; nála 10.000 frt találtatott.

— Berlin, jun. 9. (A reichsrat ülése.) Ma tárgyaltatott másodszor az 1874. költségvetés. Loewe a pápai széknél állomásozó követ szükségletének törlését inditványozza. — Bismarck megjegyzi, hogy e tétel a porosz költségvetésből átvett örökség, és ez állomás betöltése a pápa világi hatalmától független. Ez állomás azonnali betöltése lehetetlen, minthogy a német követ nem türhet oly bánásmódot, minőt a birodalom méltóságára meg nem enged. Ezen állomás betölthetése iránti csekély remény daczára, a viszony ujolagos létesitésének utolsó fonala szét nem téphető; a birodalom a pápaválasztásba nem fog avatkozni, de minden esetre meg fogja vizsgálni, vajon a választás törvényesen ment e végbe, és igy az ujonnan választott pápa képes e azon jogok gyakorlására, melyeket egy törvényesen választott pápa teljesiteni hivatva van. (Éljenk helyeslés.) E szerint tehát megszavaztatott a pápai széknél állomásozó követség szükséglete. Ellene szavazott a haladópárt és a liberálisok nagyobb része.

A „Debreczen“ eredeti MAGÁNTÁVIRATAI.

— **Páris, jun. 10. Canrobert tnk visszavette lemondását, mint legfelsőbb hadtörvényszéki tag.**

— **Berlin, jun. 10. Bismarck hg valószinüleg elkisérendi a német császárt Bécsbe.**

— **Bern, jun. 10. A zürichi katholikus község ¾-ed résznyi szótöbbségel elvetette a csalhatatlanságról szóló dogmát, s az ókatholikusok abbeli ajánlatát fogadta el, hogy ennek tanittatását az iskolákból s templomokból számüzi.**

— **Stuttgart, jun. 10. Az orosz czár tiszteletére tegnap fényes estélyt rendeztek a rezidenczia-palotában. Ma nagy katonai parádé volt Lanstadt mellett.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Lakváltozás.

Tisztelettel jelentem, hogy ügyvédi irodámat folyó évi pünkösttől kezdve Szücs István ur várutczai 774 dik számu házához tettem át.

Cséczy Soma,
381 1—3 köz- és váltó ügyvéd.

Kiadó lak.

Egy utczai és mellék szoba az emeleten, kilátással az emlékkertre, nőtlen egyénnek kiadó.

Értekezni lehet Tóth Antallal főiskolatéren 851. sz. a. 359 2—2

HIRDETÉSEK.

Allandó gyári raktár
Női, férfi és gyermek szalmakalapokból
és napernyőkből.

Szathmáry Testvèrek
nőidivat s ruhakészitési termèben
Debreczenben.
A legdivatosabb ruhakelmèk
Mantillák és felöltők
Szalma és csipke női kalapok,
napernyők.

Bécsben személyesen tett bevásárlásuk következtében már megérkeztek s ajánlják dusan berendezett divatraktárukat a nagyérdemü közönség szives figyelmébe.

Nagyválaszték fekete és szines selyem, szőr, barege, gazir, creton, satén, piquet, jaconette és batist kelmékből.

Női ruhák és felöltők saját ruhakészitési termünkben a legutóbbi párisi és berlini minták után gyorsan és jutányos árban készülnek.

Ruhakészitési termünk
a felső tiszavidéki gazdasági egyesület kiállitásán női ruhákért, az első rendü dijjal, ezüst éremmel és első rendü dicsérő oklevéllel jutalmaztatott.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes Taraczkai Istvánné Csirjak Juliánna ré zére, alperes Rácz Mihálytól 72 aft tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan u. m. a m.-pércsi 168. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett és 150 aftra becsült 159. sz. mu házastetek folyó 1873-dik évi julius hó 11-dik. szükség esetére augusztus hó 11-dik napján délelőtti 10 órakor a m.-pércsi köz-és háznál megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagy is 15 aft. az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánat pénzül leteendő.

2. Az ingatlan az első árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a második árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 2 egyenlő részletben és pedig az 1-ső a leütéskor azonnal, a 2-ik 1 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebelezteteni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó, s egyeb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459 §. értelmében vevő kárára és veszélyére u abban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanra — tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — tentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1873. május hó 30 dik napján tartott üléséből.

Zacharias Alajos
374 1—3 jegyző.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság által közhirré tétetik, miszerint a felperes özv. Vallics Antalné részére, alperes özv. Tornai Ferenczné, illetőleg néh. Tornai Ferencz hagyatékából 1000 aft tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan u. m. a debreczeni 2574. számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 3200 aftra becsült jelenleg kávéház, vendéglő és boltiházul használt piaczutczai 1898. sz. házastelek 9 hold 600 □ ölnyi kiuló földével folyó 18 3ik évi julius hó 7-ik, szük égesetére a ug. hó 7-ik napján d. u. 3 órakor a telekkönyvi irodában, kikiáltott Boruzs József törvényszéki jegyző által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az arverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, me ynek 10% vagy is 3200 aft az arverelni szándékozok által a kikuldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részben, és pedig az első a leütéstől 30 nap, a másik részlet a 1 ütéstől 3 hónap, az utóso részlet a leütéstől 5 hónap alatt az árveres n pjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utólsó részletbe tuda ik.

4. Vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép: tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése utáu fog hivatalból bekebelezteteni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó, s egyeb terhet.

6 Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 4 9. §. ért lmében vevő kárára és veszélyére u abban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem e telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételar felosztása alkalmával leendő képviseletésük végett ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladasig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Nagy Ferencz debreczeni lakos által fognak képviseltetni.

Azok pedig, kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykerese eiket ezen hirdetmény közzétételének utóso napjától számitandó 15 nap alatt — fentint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1873. évi április hó 25-dik napján tartott üléséből.

Boruzs József,
302. 3—3 aljegyző.

Arverési hirdetés.

Veisz Mózes részére, özv. Gáll Istvánné és Gáll István ellen 500 frt tőke s törv. jár. biztositására biróilag lefoglalt házi butorokra s több lábas jószágokra a debreczeni kir. járásbiróság folyó évi 3340. sz. végzésével árverést rendelvén el, az árverés foganatositására határidőül f. évi julius 1-ső napjának d. e. 8 órája kitüzetik, a midőn a lefoglalt ingóságok alperesek vargautczai lakásán s a baromvásártéren szükség esetére becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Debreczenben, 1873. jun. 9.

Bányay Vincze,
385 1—3 kir. járásbirósági végrehajtó.

Luchi savanyuviz

Molnár János, országos hirü vegyész véleménye alapján a tiszta égvényes savanyuviznek egyik legritkább, legkitünőbb példánya, mely el tekintve attól, hogy (Molnár ur szavait idézve) sok betegségnél hathatós gyógyszerül alkalmazható, mint diaetetikus hüsitó ital igen czélszerü borral keverve igen kellemes és az egészségre jótékony befolyással bir. Lassan, de tartósan pezseg, mig például más viz hirtelen felpezseg ugyan, de pezsgése rögtön megszünik. Továbbá nem feketedik meg borral keverve, bár meddig is áll, mig a más savanyuvizes bor csakhamar feketés szint vesz fel. Végre pedig ugyancsak emlitett vegyész ur véleménye szerint, e viz a legtartósabbaknak egyike, üditő, czelszerü hatását sokáig őrzi meg.

A Luchi forrás részv. társulat.

Debreczenben főraktár: **Berghofer István** urnál van.

1 rakasz 40-es 4 frt 10 kr, 1 rakasz 60-as 4 frt 30 kr. 368 2—3

Eladó

vagy haszonbérbe adandó

tagositott birtok!

Ugocsamegyébe Batár községben fekvő 220 hold (1200 □ ölével számitva) jó minőségü talaju tagositott birtok, melyben erdő is van, jó állapotban levő uri lakkal, s kellő gazdasági épületekkel eliátva, szép gyümölcsössel s luczernással, folyó évi sz. Mihály naptól kezdve 6 évre haszonbérbe adandó, sőt örökáron is eladó.

Batár vasuti állomás, Halmihoz egy órajárás, a honnan jó országut is visz Batárba. És igy a közlekedés könnyü, ami a birtok becsét emeli.

A föltételek iránt értekezni lehet a tulajdonos Budaházy Imrével Debreczenben füvészkert-utczán 1080-dik szám alatt s megbizottával Oláh Károly ügyvéddel Debreczenben, hatvanutczán 1572. sz. a.

366 3—

Lakváltozás.

Tisztelettel jelentem, hogy f. évi pünkösttől fogva lakásomat főpiaczra az Erdey-féle házba, a városház átellenébe tettem át.

Dr. Spitzer Károly
378 2—2 gyakorló orvos.

199. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	20	20
„ „ 50 ft.-os zacskóval	20	40
B. Ugyanaz apró szemü	20	20
„ „ 50 ft.-os zacskóval	20	40
C. Dara középszerü	19	40
„ „ 50 ft os zacskóval	19	60
Ö. Királyliszt	19	80
1. Lángliszt	19	40
2. Montliszt	19	—
3. Zsemlyeliszt különös	18	60
4. „ „	17	80
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	16	40
6. Ugyanaz II. rendü	14	20
7. Barna kenyérliszt I. rendü	13	—
8. Barna „ II. „	11	60
9. Lábliszt I. rendü	10	80
10 Lábliszt II. „	6	80
11 Derczekorpa	4	—
12 Durvakorpa zsákkal	2	40
„ „ zsáknélkül	2	—
Kétszeresliszt	—	—
Rozsliszt I. rendü	12	40
Rozsliszt II. rendü	11	60
„ „ III. „	9	80
„ „ IV. „	—	—
Rozskorpa zsákkal	3	—
„ „ zsáknélkül	2	60
00 Árpakása	20	—
0. Árpakása	18	—
1. Árpakása	14	—
2. Árpakása	12	—
3. Árpakása	11	—
5. Árpadara	14	—
6. Árpaliszt	7	—

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto 150 font
9. 10. 11. „ 125 „
12 „ 100 „
K. L. és R. I.—III. számig 150 „
R. IV. V. „ 100 „
Á. K. 00—5 számig „ 100 „
Árpaliszt „ 125 „

Debreczen, 1873. jun. 10.

Lakváltozás.

Tisztelettel jelentem, hogy f. évi pünkösdtől fogva lakásom czegléditczán FRIED házában az emeleten balra van.

367 3—3 Dr. **Popper Alajos.**

Debreczen, 1873. nyomatott a részv. társ. könyvnyomdájában.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldv
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 fr
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám
Előfizetési pénz s minden közle
Főpiacz, Vecsey-ház földsz
szerkesztőségbe bérmentve küld
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvk
désében s a szerkesztőségnél. — E
a postahivatalok utján.

Kidült, bedült az o

** Nem a Petőfi által
** pusztai csárdáról, hanem az
ben megalkotott gyönyörüsé
mányról mondhatjuk el bizo
hogy — kidült, bedült az old

Volt idő, midőn a korm
kedvencz vesszőparipája volt
zékre háritni minden mula
közügyeink terén felmerült,
nem engedett neki szabad ke

Most már megszüntek el
goztatni a kárhoztatás szava
dig haladnak tovább azon az
lyen elindultak.

S hova jutottunk?

Csak nézzünk arra a t
közigazgatásnak nevezünk. S
ságot, hideg közönyt találunk
nyomon.

Pedig itt már átestünk
Megtettünk egy embert tör
mindenhatónak, s a főispáni
vételt a kormány tölök min
uralkodó párt érdekét elő
arra nem ügyelt, mint foly
igazgatási dolgok.

A hatalommal felruház
annyira megszokták már p
tekinteni, hogy volt idő, mi
dali sajtó bünül róvta fel pél
czeni főispánnak, hogy nem
teskedik, s ezért felhivta rá
figyelmét.

A virilizmus a közigaz
zetébe szintén pártérdekből
S most? Üresek többnyire
termek, s nincs érdekeltség
tósági ügyek iránt, hacsak
nem kell.

Vagy menjünk tovább.
Hazánk egyik támaszá
országnak kellene lenni, s
genité tőlünk a kormány böl
s most nagy nehezen kezde
lődni. De vajon tartós leene
kibékülés? — az a jövő tit

Pénzügyi állapotunk s
sára ne is tekintsünk. Oly
tárul itt szemeink elé, hog
nünk kell, hogy magyar ko
tott bennünket ily siralmas

Azt is szokták mond
haza reményei az ifjuságba
fektetve. De vajon, hogy j
mány a haza reményei irán

Az általános hadkötele
tudta magasabb szempontb
teni, minthogy Magyarorsz
állammá tegye.

Törvényünk ugyan azt
az ifju tanulói pályája m e
náskodni is tartozik. S most
— az ifju a katonáskodás
tanulhat.

Intézkedhetik bárhogy
ügyér, beleszól abba a hon
jobban a bécsi közös hadü

Egyik törvény elrend
részére a két havi szünidő
lemi munkában kifáradt te
jen; — a másik törvény u
ben fegyverre szólitja az if
pihenés napjai alatt csig
erejöket.

Igy nő fel az ifju ne

TÁRCZ

SZÜLETÉS ÉS MÜ

Regény négy köte

Irta **Schwartz Már**

Második ré

(Folytatás.)

Vacsoráltak, a vendégek
tek, s Frigga épen jó éjt ak
vánni, midőn Melczer megszól
— Hiszen papa Párisb
franczia forradalom alatt.

— Igen, először és utó
1793-ban és 1794 ben. Azóta
rá magamat, hogy franczia fő
lelt a gróf, kezével megsimi
mintha önmagával beszélne, f
— Oda mentem s divat
szabadsági eszmékkel telt fővel.
korban könyen uralkodik az é
iránti lelkesültség; akkor az
az itélőtehetséget és félre ve
voltam a népuralom rettenet
gyobb aristokratakéat hagytan
a milyen lettem volna bármel